

Mets eile, täna, homme

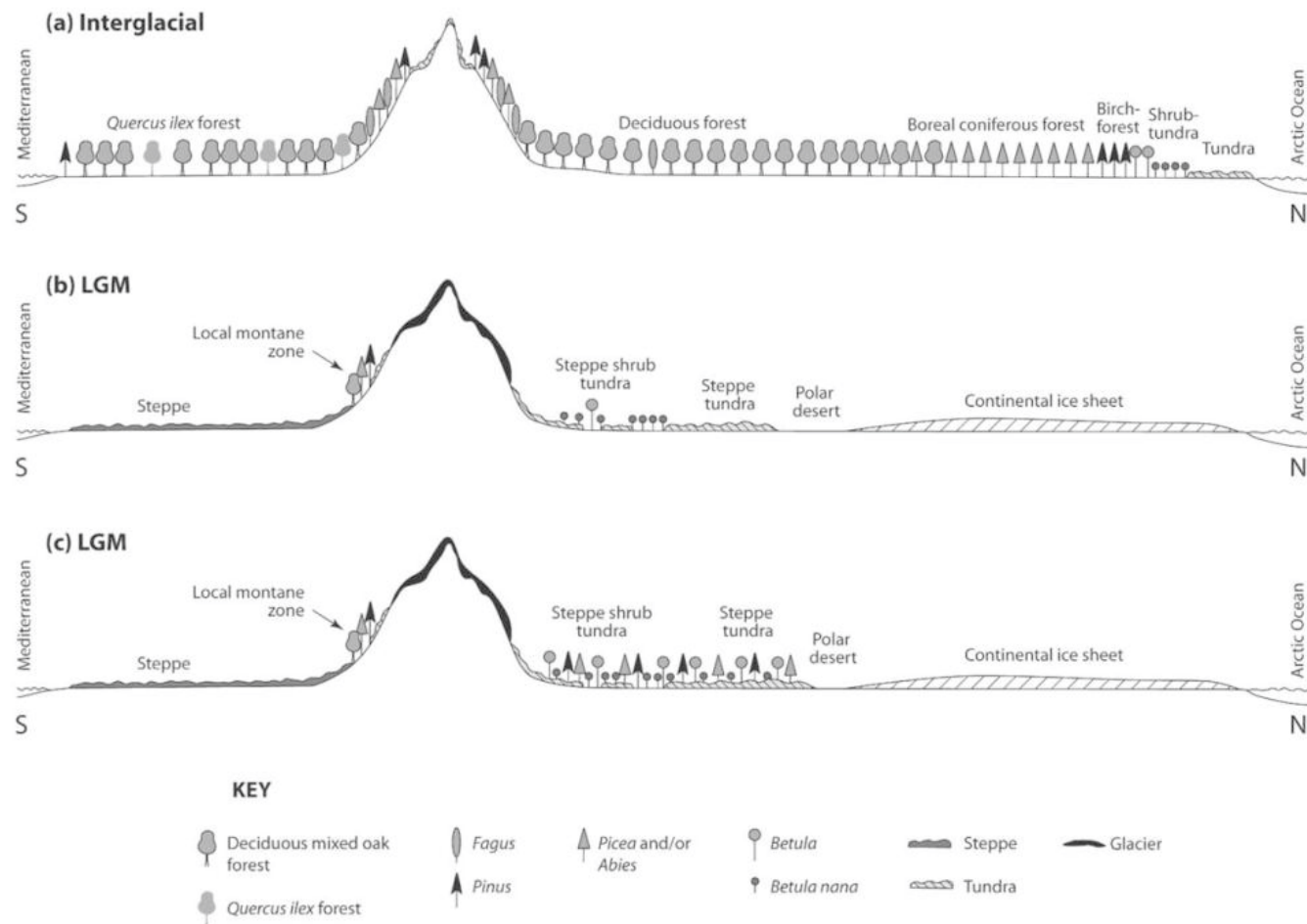
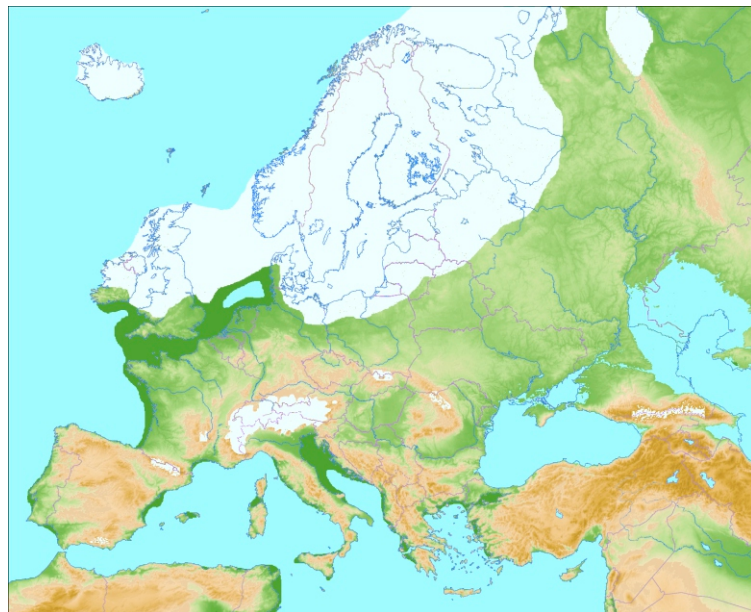
Urmas Tartes

Eesti TA LKK ettekandepäev
Tartu, 13.12.2017

Enne oli mets

Jääaja mõjud

4000-6000 e.m.a.

Metsade kahanemine

Põllumaade raadamine

Alates ca 6000 e.m.a.
Eestis eriti 16. sajandist
Suhtumise muutmine

Eero Järnefelt "Raatajat rahanalaiset eli Kaski" 1893

Metsade kahanemine

Puidukaubandus

Euroopa palgipõud 15.-16. sajand

Laevaehitus - tammikud

Mastimännid

18. sajandil oli Baltikum suurim tarnija

Tööstus

HMS Royal George, John Cleveley the Elder 1757

Metsade kahanemine

Raudteed

1870. Eesti esimene
Liiprid
Lihtsam väljavedu

Foto: A. Ivask 1929

Tartu-Petseri raudtee ehitus 1929-30 Ajamasin

Metsade kasvamine

Polnud eriti võtta

20. sajandi teine pool...

Taasiseseisvumine

Kaitsealad

Raha tagatis!

Istutatud mets Alam-Pedjal, Foto: U. Tartes

Puidukasutuse muutus

Traditsiooniline biotehnoloogia

Igal puul oma kasutus

Liik

Kasvukoht

Must lepp ja metsavennad

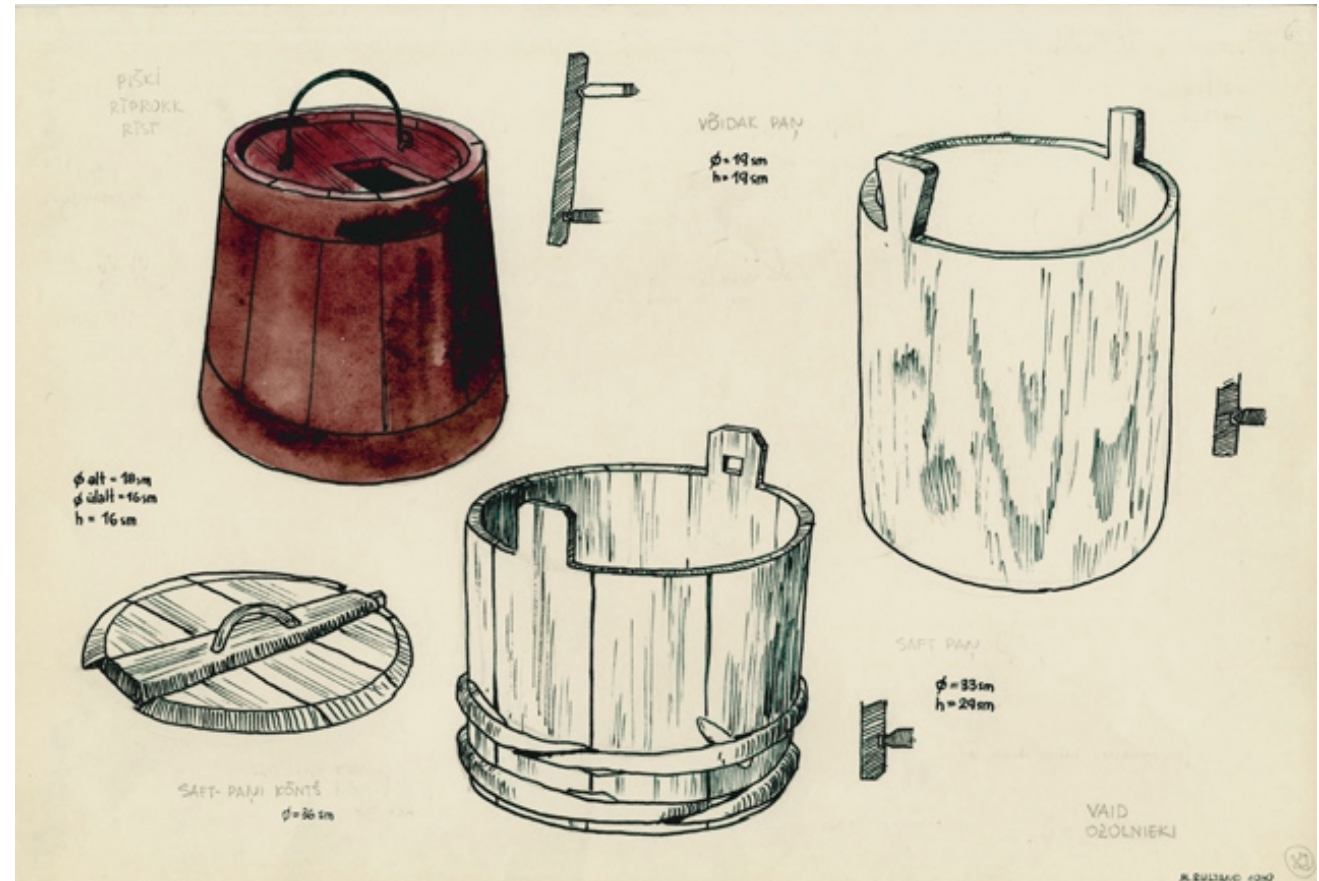
Mastimänd

Lülipuit

Maltspuit

Kirvevars kase maltspuidust

Labidavarre lugu

Ummiknõu ja pütid, Eesti Rahva Muuseum

Puidukasutuse muutus

Traditsiooniline biotehnoloogia

Maja ehitus Hiiumaal

180 a. vana rannamänd

1. talv tüve alla ring

2. talv jalal kuivanud palk maha

Täna - kes mu maja seintes elab?

Metsaveo kaalupiirang

Veetakse vett!

Kaarli talu ait 18. saj. Foto: U. Tartes

Puidukasutuse muutus

Kestvuskaubast ajutine toode

Tool, mis kestab 150 aastat

Puit on taaskasutatav

Stradivariuse viiulid?

Klassikaline puutöö pole
konveieritöö!

Puitlaastplaadist tehtu on
konveieritöö!

Ohtlik jääde?

Tootja saab varem pensionile

PaulSellers.com

Puidukasutuse muutus

Kvaliteet versus kvantiteet

60 aastane puit pole kvaliteetpuit

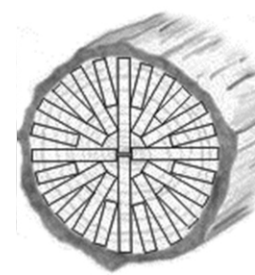
Sobib vaid puidukeemiaks (kah vajalik)

Kvaliteetpuidu ostmine on
keeruline

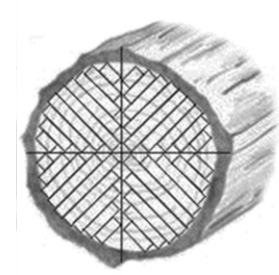
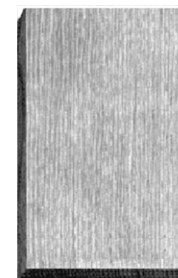
60 aastat pole kohustus

Plain-sawn

Rift-sawn

Quarter-sawn

Mullaseadus

Kogu Euroopas puudub

Väljaandja: Riigikogu

Akti liik: otsus

Teksti liik: algtekst

Avaldamismärge: RT I 1997, 93, 1568

Seaduse eelnõu algatamise ettepanek Vabariigi Valitsusele

Vastu võetud 16.12.1997

Riigikogu otsustab:

Vastavalt Eesti Vabariigi põhiseaduse § 103 lõikele 2 teha Vabariigi Valitsusele ettepanek algatada 1998. aasta 1. detsembriks mulla kaitset sätestava seaduse eelnõu.

Riigikogu esimees Toomas SAVI

Mulladirektiivi eelnõu

Brüssel, 22.9.2006 KOM(2006) 232 (lõplik) 2006/0086 (COD)

Metsaseadus

2) majandama ja lubama oma metsa majandada üksnes sellisel viisil, mis **ei ohusta** metsa kui ökosüsteemi **ega kahjusta** geenifondi, **metsamulda** ja veerežiimi ning metsa uuenemise ja uuendamise tingimusi **õigusaktides lubatust suuremas ulatuses**, mis ei loo eeldusi tuulekahjustuste tekkeks ega seenhaiguste ja putukkahjurite levikuks ning mis on kooskõlas metsa säästva kasutamise põhimõtetega, samuti kaitsma metsa kasvutingimuste halvenemise eest;

Metsamajanduse teelahe

Mida tahame?

Kvaliteet - kvantiteet

Kestvus - ühekordsus

Elurikkus - (puu)põllud

Kultuur - kasum iga hinnaga

Piirid käes - on aega

Hōryū-ji tempel Jaapanis, 711 Foto: Martin Falbisoner

